

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 мај 2020 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: април 2020 година

- Во април 2020 година, **паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})** бележи раст од 0,7% на месечна основа, што се должи на растот на готовите пари во оптек и краткорочните депозити, во услови на пад на долгорочните депозити до две години и депозитните пари³. На годишна основа, паричната маса е повисока за 6,8%, под влијание на растот кај депозитните пари, готовите пари во оптек и краткорочните депозити, при остварен пад кај долгорочните депозити до две години.
- **Вкупните депозити⁴**, во април, се непроменети во споредба со претходниот месец, при намалување на депозитите на корпоративниот сектор, а истовремен раст на депозитите на секторот „домаќинства“. На годишна основа, вкупните депозити бележат зголемување за 6,3%, при раст на депозитите кај двата сектора, поизразен кај секторот „домаќинства“ (учество во растот од 83,0%).

Табела 1. Вкупни депозити и кредити⁵ на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019 ¹⁾	3.2020	4.2020	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019 ¹⁾	3.2020	4.2020	3.2020	4.2020
Парична маса М4	418,499	427,071	438,662	455,411	455,834	458,627	11.7	10.5	10.8	9.3	8.9	7.5	1.0	0.6
Парична маса МЗ	372,833	379,982	388,869	404,028	403,714	406,570	10.4	9.2	9.9	8.2	8.3	6.8	1.2	0.7
<i>од кои:</i>														
Готови пари во оптек	31,236	32,554	33,368	36,108	37,891	40,617	9.0	9.7	8.8	12.0	21.3	24.7	7.9	7.2
Вкупни депозити	377,800	386,461	394,472	410,794	409,200	409,260	11.1	10.5	10.1	9.5	8.3	6.3	0.4	0.0
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	96,147	99,456	104,178	111,948	108,138	105,806	12.1	10.1	11.1	14.6	12.5	6.5	2.4	-2.2
<i>Во денари</i>	66,691	71,021	75,566	81,911	75,876	73,761	11.1	13.5	11.7	17.9	13.8	7.9	0.4	-2.8
<i>Во странска валута</i>	29,456	28,434	28,613	30,036	32,261	32,045	14.4	2.6	9.4	6.4	9.5	3.3	7.3	-0.7
Домаќинства	253,748	258,100	262,458	272,605	275,574	277,319	8.7	9.0	9.3	7.9	8.6	7.8	0.1	0.6
<i>Во денари</i>	131,901	135,492	137,346	146,231	147,532	147,981	9.6	11.8	12.0	10.4	11.9	9.4	0.7	0.3
<i>Во странска валута</i>	121,847	122,609	125,113	126,374	128,042	129,338	7.7	6.0	6.4	5.2	5.1	6.0	-0.5	1.0
Вкупни кредити	324,798	330,726	328,970	341,389	343,702	344,508	9.0	8.1	5.6	6.0	5.8	5.5	0.1	0.2
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	164,734	165,305	159,764	167,952	167,654	168,688	8.2	6.4	1.7	1.9	1.8	2.0	0.0	0.6
<i>Во денари</i>	103,142	103,308	99,250	103,591	103,597	103,584	10.3	8.8	3.6	-0.8	0.4	-0.3	0.1	0.0
<i>Во странска валута</i>	61,592	61,997	60,514	64,361	64,057	65,104	5.0	2.5	-1.5	6.6	4.0	5.8	-0.2	1.6
Домаќинства	158,550	163,963	167,528	172,014	174,634	174,429	9.7	9.9	9.5	10.5	10.1	9.4	0.1	-0.1
<i>Во денари</i>	88,854	91,492	92,821	95,075	96,643	96,359	12.9	11.4	9.6	10.0	8.8	7.8	0.0	-0.3
<i>Во странска валута</i>	69,697	72,471	74,706	76,939	77,990	78,070	6.0	8.0	9.3	11.0	11.9	11.4	0.3	0.1

1) Податоци согласно со заврната сметка

Извор: НБРСМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

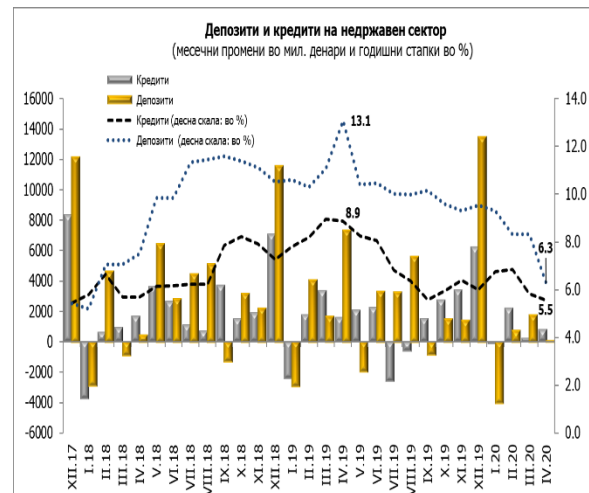
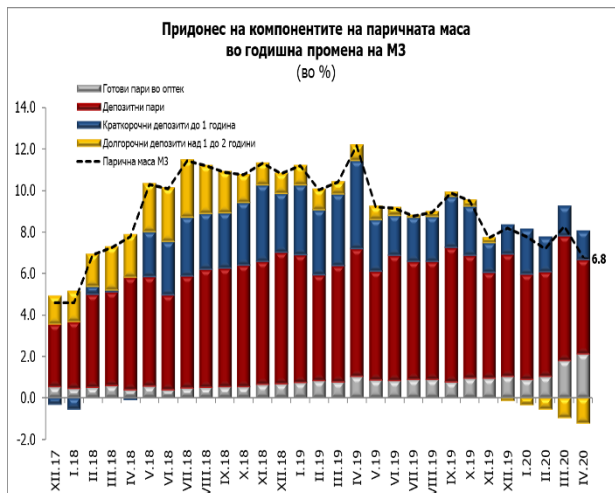
⁴ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

⁵ Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

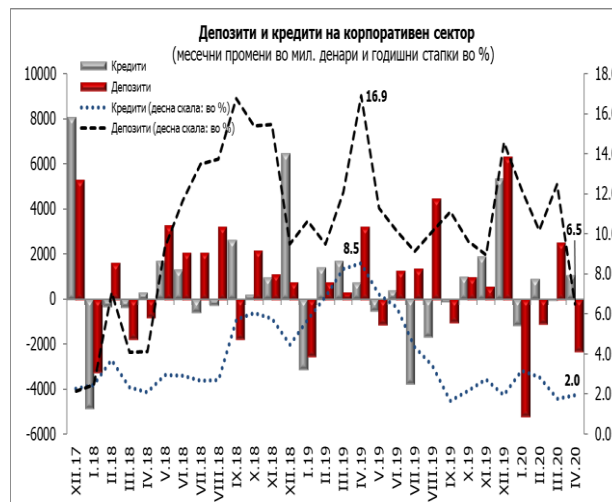
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Кај **вкупните кредити**, во април, е остварен месечен раст од 0,2%, којшто при пад на кредитирањето на „домаќинствата“, во целост е резултат на повисокото кредитирање на корпоративниот сектор. Анализирano на годишна основа, растот на кредитите изнесува 5,5% и е под влијание на зголеменото кредитирање на банките на двата сектора, со повисок придонес на секторот „домаќинства“. Доколку се земе предвид ефектот од преносот на сомнителните и спорните побарувања од билансна во вонбилансна евиденција, согласно со регулаторните промени⁶ според одлуката на Народната банка, кај вкупните кредити во април е забележан раст од 6,9% на годишно ниво.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁷

Извор: НБРСМ.

⁶ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. И покрај преносот на вонбилансна евиденција на овие побарувања, банките го задржуваат правото за нивна наплата.

⁷ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во април, вкупните **депозити на корпоративниот сектор** се намалени за 2,2% на месечно ниво. Надолната месечна промена се должи на поизразениот пад кај депозитните пари и краткорочните депозити во денари, при помал пад кај депозитите во странска валута (долгорочни и краткорочни) и остварен раст кај долгорочните депозити во денари. Споредено на годишна основа, депозитите се зголемени за 6,5%, во најголем дел поради растот на депозитните пари и краткорочните депозити во странска валута, којшто е делумно неутрализиран од падот на краткорочните депозити во денари и долгорочните депозити во странска валута.
- **Кредитите на корпоративниот сектор**⁸, овој месец, се повисоки за 0,6% и 2,0% на месечна и годишна основа, соодветно. Притоа, месечниот и годишниот раст во целост се должат на зголеменото кредитирање во странска валута, при умерен пад на денарските кредити. Со исклучување на ефектот од извршените отписи на сомнителните и спорните побарувања, согласно со одлуката на Народната банка, годишниот кредитен раст кај корпоративниот сектор во април изнесува 4,0%.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁹

Извор: НБРСМ.

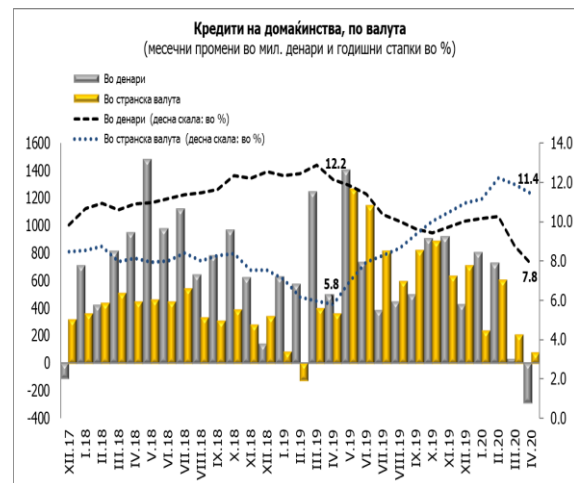
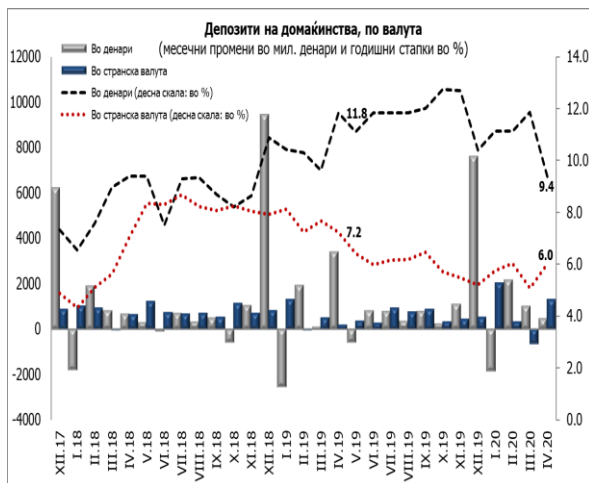
⁸ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамки на странската валута.

⁹ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

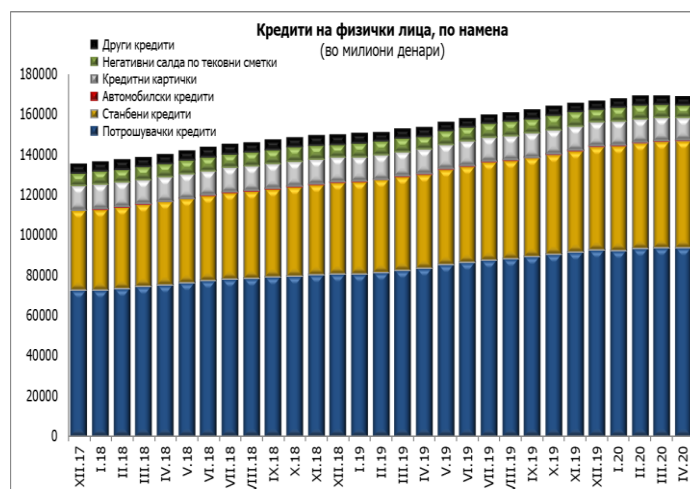

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во април, вкупните **депозити на домаќинствата** бележат раст од 0,6% на месечна основа. Притоа, месечниот раст целосно произлегува од зголемените депозитни пари и краткорочни депозити во странска валута, при остварен пад кај останатите компоненти. Споредено на годишна основа, кај депозитите на домаќинствата е забележан раст од 7,8%, којшто главно се должи на повисоките депозитни пари и краткорочни депозити во странска валута.
- Вкупните **кредити на домаќинствата**, овој месец, забележаа минимален месечен пад од 0,1%, којшто во целост е резултат на намаленото кредитирање во денари. На годишна основа, кредитите на домаќинствата се зголемени за 9,4%, како резултат на растот на кредитирањето во домашна и странска валута, малку поизразен кај кредитите во странска валута. Со исклучување на ефектот од преносот на сомнителните и спорните побарувања од билансна во вонбилансна евиденција, согласно со одлуката на Народната банка, годишниот кредитен раст кај домаќинствата во април изнесува 10,2%.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019 ¹⁾	3.2020	4.2020	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019 ¹⁾	3.2020	4.2020	3.2020	4.2020
Потрошувачки кредити	82,324	86,335	89,042	92,430	93,440	93,397	10.9	12.0	12.8	14.6	13.5	12.1	0.5	0.0
Станбени кредити	46,477	47,785	49,116	51,338	52,959	53,183	13.6	12.9	11.9	12.7	13.9	13.6	0.8	0.4
Автомобилски кредити	319	320	316	316	306	303	0.4	4.0	4.8	1.4	-4.1	-6.4	-0.4	-1.2
Кредитни картички	12,113	12,007	11,956	11,928	11,570	11,331	-0.4	-1.5	-2.3	-2.6	-4.5	-6.3	-1.3	-2.1
Негативни салда по тековни сметки	6,830	6,850	7,043	6,123	6,499	6,059	8.4	2.7	2.3	-1.7	-4.8	-5.6	-5.8	-6.8
Други кредити	4,252	4,217	4,194	4,118	3,969	3,974	-6.2	-8.2	-8.2	-10.6	-6.7	-5.7	-1.6	0.1

1) Податоци согласно со завршната сметка

Извор: НБРСМ.

- Во април, од аспект на намената на кредитите одобрени на физичките лица, **потрошувачките кредити**, како една од најзастапените категории, се непроменети на месечна основа, додека на годишна основа се повисоки за 12,1%. Овој месец, кај **станбените кредити**, е забележан месечен и годишен раст од 0,4% и 13,6%, соодветно. Кај **автомобилските кредити**, втор месец по ред е остварен месечен и годишен пад од 1,2% и 6,4%, соодветно, додека кредитите одобрени на **кредитни картички** се намалени за 2,1% и 6,3%, на месечно и годишно ниво, соодветно. Овој месец, **негативните салда на тековните сметки**, забележаа месечен и годишен пад од 6,8% и 5,6%, соодветно. Кредитите одобрени врз **други основи** бележат минимален месечен раст од 0,1%, додека на годишна основа се намалени за 5,7%.

***

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

**Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика**

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 19 јуни 2020 година (референтен пресек заклучно со мај 2020).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).